

Sesija 4: Ocenjivanje za pokazatelje uspešnosti u sistemu upravljanja javnim приходima (PEFA)

Cilj vežbe:

Sledeći primeri ilustruju zajedničke probleme koji se javljaju u vezi sa ocenjivanjem za pokazatelje PI-1, 11 (dimenzija ii), i 28 (dimenzija i).

Navedene informacije za sve pokazatelje odgovaraju informacijama sadržanim u standardnom izveštaju o rezultatima (učinku) upravljanja javnim finansijama. Zadatak za grupu je da oceni značaj i adekvatnost navedenih informacija kao i da zajednički proceni svaki pokazatelj, odnosno dimenziju.

Zadatak:

Za svaku grupu:

1. Oceniti da li su navedene informacije dovoljne za procenu svake dimenzije i pokazatelja; identifikovati informacije koje nedostaju;
2. Izvršiti procenu rezultata (ocene) za svaki pokazatelj, navođenjem dokaza za datu ocenu.

Svaka grupa treba da izabere predstavnika koji će na plenarnom delu sastanka predstaviti zaključke grupe. Potrebno je pročitati sve primere, obzirom da će grupe naizmenično predstavljati izveštaje, jedan pokazatelj za dugim, dok će ostale grupe moći da iznose svoja mišljenja i komentare.

Napomena: Fiskalna godina – od 1. januara do 31. decembra

PI-1: Ukupni ostvareni rashodi u odnosu na odobreni budžet

Razlika između ostvarenih primarnih rashoda i rashoda prvobitno planiranih u budžetu iznosila je 14,7% u 2007, 27,8% u 2008 i 13,9% u 2010. godini. Ova razlika je u 2009. povećana čak na 43,3%, usled političke krize koja je paralisala rad vlade u trajanju od 5 meseci uoči opštih izbora. Tokom ovog perioda, gotovo da nije bilo moguće ostvariti bilo kakve prihode, javni službenici generalno nisu bili plaćeni za svoj rad, a jedino su u sektorima odbrane i bezbednosti ostvareni rashodi bili približni planiranim rashodima u budžetu.

Stope izvršenja budžeta za primarne rashode u poslednjih sedam godina.

Fiskalna godina	Ostvareni primarni rashodi kao procenat rashoda planiranih u budžetu
2003	84.2%
2004	96.3%
2005	79.8%
2007	85.3%
2008	72.2%
2009	56.7%
2010	86.1%

Zadatak

1. Da li je moguće oceniti ovaj pokazatelj? Da li postoji dovoljno dokaza? Ukoliko je odgovor negativan, koje dodatne dokaze je potrebno pribaviti?
2. Ukoliko su dokazi dovoljni, kakva je vaša ocena?

PI-11: Uređenost i učešće u procesu formulacije godišnjeg budžeta

Dimenzija (ii): Jasnoća/sveobuhvatnost uključenosti političkog nivoa u davanju instrukcija za pripremu budžetskih zahteva (budžetski memorandum ili ekvivalent);

Na operativnom nivou, svrha budžetskog memoranduma koji donosi Ministarstvo finansija pre početka formulacije godišnjeg budžeta jeste da vodi ovaj proces. Budžetski memorandum sadrži opšte ciljeve politike budžeta za naredni period, konkretan budžetski kalendar i utvrđene budžetske procedure koje je potrebno slediti, ali ne sadrži ograničenja budžeta za ministarstva/sektore koja služe za usmeravanje resornih ministarstava prilikom planiranja budžetskih zahteva.

Vlada razmatra budžet najmanje dva puta pre nego što ga dostavi zakonodavnom telu. Stiče se utisak je da ima dovoljno vremena za izmene koje predlaže vlada. Vladin Odbor za budžet (u čijem sastavu su najveća ministarstva) vrši nadzor i predlaže prilagođavanja nacrtu budžeta više puta tokom perioda od dva meseca.

Zadatak

1. Da li je moguće oceniti ovaj pokazatelj? Da li postoji dovoljno dokaza? Ukoliko je odgovor negativan, koje dodatne dokaze je potrebno pribaviti?
2. Ukoliko su dokazi dovoljni, kakva je vaša ocena?

PI-28: Zakonodavni nadzor izveštaja eksterne revizije

Dimenzija (i) Blagovremenost pregleda izveštaja revizije od strane zakonodavnog tela (za izveštaje dostavljene u poslednje tri godine)

Odbor za javne račune (OJR) je nadležan za razmatranje izveštaja Državne revizorske institucije o svim računima centralne vlade.

Izveštaji koje OJR dobija sadrže (i) finansijske izveštaje pojedinačnih ministarstava, odeljenja i nezavisnih agencija koji nisu podvrgnuti reviziji, kao i godišnje račune Glavnog računovođe; (ii) detaljne izveštaje revizije Državne revizorske institucije. Odbor za javne račune je od Državne revizorske institucije dobio izveštaj revizije finansijskih izveštaja za 2008. fiskalnu godinu u martu 2010. (u julu 2009. za 2007) i završio pregled izveštaja u maju 2010. (u oktobru 2009. za 2003. fiskalnu godinu). Svi kompletni izveštaji OJR su dostavljeni parlamentu i odobreni na zasedanju koje je održano nakon kompletiranja izveštaja.

Zadatak

1. Da li je moguće oceniti ovaj pokazatelj? Da li postoji dovoljno dokaza? Ukoliko je odgovor negativan, koje dodatne dokaze je potrebno pribaviti?
2. Ukoliko su dokazi dovoljni, kakva je vaša ocena?